

Virgül 2 Eylül

2019-09-02 14:36:33

“The pious pretense that evil does not exist only makes it vague, enormous and menacing.” - Aleister Crowley

Kötülüğün olmadığına dair dindarca önkabul, onu sadece daha müphem, devasa ve tehditkar yapar.

İçimizdeki kötülüğü inkar ederek, onun ortaya çıkma imkanını reddetmiş ve kontrol edilemez, tedavi edilemez hale getirmiş oluyoruz. *Kötülüğün* (diye-lim hasetin veya insanları aşağılama hevesinin) iyilikten daha büyük bir motivasyon olduğunu kabul edersek – ki herhalde hayatında bir defa öfkelenmiş insan bile bunun getirdiği *motivasyonu* bilir, dünyanın iyilikten çok kötülük etrafında döndüğünü ve asıl meselenin içimizdeki bu kötülükten *iyilik* üretmek olduğunu görürüz.

Kapitalizm bunu yapar mesela: Maddi hırstan insanların ihtiyaçlarını karşılayacak bir düzenek kurar. İslam (söylemde değilse de, uygulamada) kötülüğe *küfür* adını belli bir hedef tayin ederek onu sınırlar, *birbirlerine karşı merhametli* ama *kafirlere karşı acımasız* bir ümmeti öğretir.

Bu zamanda bunları söylemek, kötülüğün bizatihi üzerinde düşünebilir, ele alınabilir bir mesele olduğunu iddia etmek fikir adamlarının değil, sinemacı ve edebiyatçıların elinden geliyor sadece. Onların da işleri gereği kötülüğü sınırlı bir alanda, başı sonu belli eserlerde ele alabileceğini görüyoruz. Her an yaşamakta olduğumuz, çok zaman kendimizin de iştirak ettiği kötülüğün tedavisi veya teşhisiyle değil, bunların bir müzede *başkalarının hayatlarını izler gibi* sunulmasıyla ilgili çoğunlukla.

Kötülüğün kaynağının bizim günlük hayatımız ve basit heveslerimiz olduğunu, hayatımızın aslında kötü bir emel uğruna, kötü bir düzeneğin parçası olarak varlabildiğini düşünebilir miyiz? Kendimizin kötüye hizmet ettiğini? Bu kötülüğün de temelde iyi niyetten kaynaklı ve hatta ondan ayrılamaz olduğunu? Kim-senin (veya hemen hemen kimsenin) *kötülük olsun* diye kötülük yapmadığını ama herkesin de bir kötülüğün parçası olduğunu?

Bildiğimiz zahir kötülükse bundan başka bir şey: İnsanlar soracaktır, diyelim ki bildik kötü olduğumuzu, bundan kime ne fayda olacak? Zahire çıkmış bir kötülük azalacak mı veya insanlar, temelde kötü saiklerle hareket ettiklerini

kabul etseler, diyelim, bu onları daha kötü yapmayacak mı?

İnsanın içinde harekete geçmeyi bekleyen bir kötülük *çekirdeği* olduğunu ama bu çekirdeğin şartların elinde ortaya çıktığını düşünürüm. İnsanların *kötü olabileceklerini* kabul etmesi bize bu kötülüğün ortaya çıktığı şartları düzeltmeye çağırır.